

KONKURENTSIAMET
Estonian Competition Authority

OTSUS

19.04.2013.a nr 5.1-5/13-017

Koondumise nr 10/2013 AS Eesti Keskkonnateenused / AS Jõgeva Elamu täiendava menetluse alustamine

Koondumine

AS Eesti Keskkonnateenused volitatud esindaja esitas 21.03.2013 Konkurentsiametile koondumise teate, mille kohaselt vastavalt AS-i Eesti Keskkonnateenused ja Petromaks Spediitori AS-i vahel 21.03.2013 sõlmitud aktsiate müügilepingule omandab AS Eesti Keskkonnateenused 100% AS-i Jõgeva Elamu aktsiakapitalist. Enne nimetatud müügitehingut võõrandab AS Jõgeva Elamu kommunaalmajandusega tegeleva ettevõtte (osakonna) Jõgeva Elamu Halduse AS-ile, mille tulemusel jääb AS-ile Eesti Keskkonnateenused võõrandatava AS-i Jõgeva Elamu koosseisu olmejäätmete kogumisega seotud äritegevus. Tehingu tulemusena saavutab AS Eesti Keskkonnateenused valitseva mõju AS-i Jõgeva Elamu üle konkurentsiseaduse (KonKS) § 2 lg 4 tähenduses ning tegemist on koondumisega KonKS § 19 lg 1 punktis 2 sätestatud viisil.

Konkurentsiamet avaldas 21.03.2013 ülalnimetatud koondumise teate saamise kohta teate väljaandes "Ametlikud Teadaanded". Asjast huvitatud isikud nimetatud koondumise kohta arvamusi ja vastuväiteid ei esitanud.

Koondumise osalised

KonKS § 20 punkti 2 järgi on koondumise osaliseks füüsiline isik või ettevõtja, kes omandab valitseva mõju ühe ettevõtja või tema osa või mitme ettevõtja või nende osade üle.

KonKS § 20 punkti 4 järgi on koondumise osaliseks ettevõtja, kelle üle valitsev mõju omandatakse.

Seega on käesoleval juhul koondumise osalisteks AS Eesti Keskkonnateenused ja AS Jõgeva Elamu.

AS Eesti Keskkonnateenused emattevõtjaks on Alexela Energia OÜ, mis kuulub omakorda läbi Alexela Group OÜ füüsiliste isikute Heiti Hääl (isikukood 36305100240) ja Igor Bidilo (isikukood 36604120084) ühise valitseva mõju alla.¹ Lisaks eelnimetatud ettevõtjatele kuuluvad Alexela Group OÜ kontserni muuhulgas alljärgnevad ettevõtjad:

- Aktsiaselts Reola Gaas, mis tegeleb auto- ja ballooniigaasi hulгимүүги ning gaasiballoonide täitmisega;
- AS Alexela Oil, mis tegeleb mootorikütuse jae- ja hulгимүүгига;
- Kiviõli Keemiatööstuse osäühing, mis tegeleb põlevkivi kaevandamise, kaevandatud põlevkivist õlisaaduste tootmise ja müügiga ning soojus- ja elektrienergia tootmise ja müügiga;
- OmaKoduMaja AS, mis tegeleb kinnisvara arenduse ja müügiga;
- Aktsiaselts Bestnet, mis tegeleb autohaagiste tootmise ja müügiga;
- Paldiski Arendamise AS, mis tegeleb puhkekülade arendamisega;
- AS Bestnet, mis tegeleb peamiselt kuni 3500 kg täismassiga haagiste tootmise ja müügiga, teraskonstruksioonide kuumtsinkimisega ning masinaehituslike konstruksioonide tootmisega.

AS Eesti Keskkonnateenused on jäätmekäitlusteenuseid osutav ettevõtja, mille peamiseks tegevusaladeks on:

- Jäätmete ja sekundaarsete toormete kogumine ja vedu ning sellega seonduvad tegevused nagu konteinerite rentimine ja müük;
- Tänavate, haljasalade ja kalmistute hooldus ja korraldamine.

AS Eesti Keskkonnateenused tütar- ja sidusettevõtjateks on OÜ Resk (osalus 100%), Sekto Pärnu OÜ (osalus 100%), OÜ Kudjape Ümberlaadimisjaam (osalus 100%), OÜ Prügimees (osalus 40,278%) ja Infokaitstesüsteemide osäühing (osalus 25%).

AS-i Jõgeva Elamu üle omab valitsevat mõju Petromaks Spediitori AS. AS-ile Jõgeva Elamu kuulub tüdarettevõtja Jõgeva Elamu Halduse AS. Viimane ei kuulu käesoleva tehinguga omandatava ettevõtja koosseisu vaid jääb koos kommunaalmajandusega tegeleva ettevõttega Petromaks Spediitori AS-ile. AS Jõgeva Elamu peamiseks tegevusaladeks on elamuhaldus (kommunaalmajandusega seonduvad tegevused) ning olmejäätmete kogumine ja vedu korraldatud jäätmeveo konkursi tulemusena antud ainuõiguse alusel Rõuge vallas ja Rannu vallas.

Koondumise kontrolli kohaldamine

KonKS § 21 lg 1 kohaselt kontrollitakse koondumist, kui koondumise osaliste eelnenud majandusaasta käibed Eestis kokku ületavad 6 391 200 eurot ja vähemalt kahe koondumise osalise käibed Eestis ületavad kummalgi 1 917 350 eurot.

¹ Selline ettevõtjate valitseva mõju struktuur ei ole käesoleva otsuse tegemise ajal Eesti Väärtpaberite Kesksregistris veel registreeritud. Märgitud struktuur pidanuks tekkima vastavalt 04.02.2013 Konkurentsiameti otsuse nr 5.1-5/13-005, millega anti luba Heiti Hääl'e, Igor Bidilo ja Alexela Group OÜ koondumisele, aluseks olnud koondumise teates esitatud teabele. Kuivõrd koondumise teate esitaja poolt edastatud informatsiooni kohaselt on ümberstruktureerimine pooleli ja jõuab lõpuni eeldatavasti aprillikuu jooksul ning ettevõtjad ise juba arvestavad uue struktuuriga, arvestatakse käesolevas otsuses ümberstruktureerimise tulemusel tekkiva ettevõtjate struktuuriga.

Majandus- ja kommunikatsiooniministri 17. juuli 2006 määruse nr 68 „Koondumise osaliste käibe arvutamise juhend“ § 2 lõike 5 kohaselt, kui ühendav ettevõtja või valitsevat mõju omandav ettevõtja on teiste ettevõtjatega seotud valitseva mõju kaudu, siis arvestatakse tema käibele juurde kõigi tema valitseva mõju all olevate ettevõtjate ja kõigi tema üle valitsevat mõju omavate ettevõtjate käive. Seega sisaldab käesoleval juhul AS-i Eesti Keskkonnateenused käive kogu Alexela Group OÜ käivet, mis oli 2012. aastal Eestis ligikaudu [...] miljonit eurot.

AS-i Jõgeva Elamu olmejäätmete kogumisega seotud äritegevuse käive oli 2012. aastal [...] eurot.

Vastavalt KonkS § 24 lõikele 7, kui eelneva kahe aasta jooksul on üks ja sama ettevõtja või samasse kontserni kuuluv ettevõtja omandanud valitseva mõju ettevõtjate või ettevõtja osade üle, kes tegutsevad Eestis ühes ja samas majandusharus, peab selle ettevõtja käive, kelle üle omandatakse valitsev mõju, sisaldama ka nende ettevõtjate käivet, kelle üle on valitsev mõju omandatud koondumisele eelneva kahe aasta jooksul.

AS-iga Eesti Keskkonnateenused samasse kontserni kuulunud ning nüüdseks Äriregistrist kustutatud SKT Keskkonnateenused OÜ (AS Alexela Energia tütar-ettevõtja) omandas 2012. aastal valitseva mõju AS-i Eesti Keskkonnateenused ning tema valitseva mõju all olevate ettevõtjate Osäühingu Resk, OÜ Kudjape Ümberlaadimisjaam, AS-i Tallinna Sekto ja Osäühingu Sekto-Pärnu üle. Vastavalt koondumise teate esitaja poolt edastatud teabele ei ole Alexela Group OÜ lisaks AS-ile Eesti Keskkonnateenused omandanud valitsevat mõju ühegi teise samas majandusharus tegutseva ettevõtja üle. AS-i Eesti Keskkonnateenused viimasteks koondumistehinguteks olid OÜ Resk omandamine (Konkurentsiameti 13.02.2009 otsus nr 5.1-5/09-007) ning AS-i Tallinna Sekto omandamine (Konkurentsiameti 15.05.2008 otsus nr 3.1-8/08-22KO). Seega, tuginedes KonkS § 24 lõikele 7, tuleb AS-i Jõgeva Elamu käibele liita eelnimetatud 2012. aastal SKT Keskkonnateenused OÜ poolt omandatud ettevõtjate käibed. Käivete topeltarvestuse vältimiseks arvestatakse märgitud ettevõtjate käibed ainult omandatava ettevõtja (AS Jõgeva Elamu) käibes ning lahutatakse valitsevat mõju omandava ettevõtja käibest (Alexela Group OÜ käibest). Selliste arvutuste tulemusel oli 2012. aastal koondumise osaliste käive Eestis kokku üle 6 391 200 euro ning kummalgi koondumise osalisel eraldi üle 1 917 350 euro. Seega on käesoleva koondumise puhul KonkS § 21 lõikes 1 kehtestatud koondumise kontrolli kohaldamiseks vajalikud käibekünnised ületatud ning koondumine kuulub kontrollimisele.

Täiendava menetluse alustamine

Koondumise teate kohaselt kattub koondumise osaliste äritegevus jäätmekäitluse teenuste osutamisel. Jäätmeseaduse § 13 kohaselt on jäätmekäitlus jäätmete kogumine, vedamine, taaskasutamine ja kõrvaldamine, sealhulgas vahendaja või edasimüüja tegevus.

Koondumise teate andmetel seisnevad AS-i Jõgeva Elamu jäätmekäitlusteenused olmejäätmete kogumises ja vedamises. AS Eesti Keskkonnateenused tegeleb erinevate jäätmete (olmejäätmete, taaskasutusse suunatavate jäätmete ehk sekundaarsete toormete, ehitusjäätmete) kogumise ja veoga. Lisaks jäätmete kogumisele ja

vedamisele haldab AS Jõgeva Elamu ühte jäätmejaama Jõgeva linnas ning AS Eesti Keskkonnateenused opereerib 5 jäätmejaama (Pääskülas ja Mustamäel Tallinnas, Viimsis, Tartus ja Viljandis). Jäätmejaamades võetakse vastu erinevat liiki jäätmeid, v.a segaolmejäätmeid. Samuti tegelevad mõlemad koondumise osalised prügikonteinerite rentimise ja müügiga. Seega on käesoleva koondumise puhul eristatavad eelkõige kolm jäätmekäitlusega seotud teenust:

- jäätmete kogumine ja vedamine;
- jäätmejaamade tegevus ning
- prügikonteinerite rentimine ja müük.

Majandus- ja kommunikatsiooniministri 17.07.2006.a määruse nr 69 "Koondumise teate esitamise juhend" § 8 lg 3 punkti 1 kohaselt on horisontaalselt mõjutatud kaubaturuks selline kaubaturg, kus tegutseb vähemalt kaks koondumise osalist või nendega samasse kontserni kuuluvat ettevõtjat ja koondumine tekitab vähemalt 15-protsendilise ühise turuosa.

Koondumise teates esitatud andmete põhjal oli koondumise osaliste osatähtsuseks olmejäätmete kogumisel ja vedamisel ehk korraldatud jäätmeveos 2012. aastal kokku ligikaudu [30 – 40]%.

KonkS § 13 lg 1 järgi omab turgu valitsevat seisundit ettevõtja või mitu samal kaubaturul tegutsevat ettevõtjat, kelle positsioon võimaldab tal/neil sellel kaubaturul tegutseda arvestataval määral sõltumatult konkurentidest, varustajatest ja ostjatest. Turgu valitseva seisundi olemasolu eeldatakse, kui ettevõtjale või mitmele samal kaubaturul tegutsevale ettevõtjale kuulub kaubaturul vähemalt 40 protsenti käibest.

Koondumise teatest selgub, et AS-i Eesti Keskkonnateenused turuosa on viimase kolme aasta jooksul oluliselt kasvanud. Kahele suurimale ettevõtjale, AS-ile Eesti Keskkonnateenused ja AS-ile Ragn-Sells, on viimasel kolmel aastal kuulunud [60 – 70]% korraldatud jäätmeveost ning koondumise tulemusel tugevdab üks turuliidritest oma positsiooni veelgi. Ülejäänud jäätmete kogumise ja veoga tegelevad ettevõtjad on eelnimetatud kahest ettevõtjast oluliselt väiksemad.

KonkS § 22 lg 3 kohaselt keelab Konkurentsiamet koondumise, kui see oluliselt kahjustab konkurentsi kaubaturul, eelkõige turgu valitseva seisundi tekkimise või tugevnemise kaudu.

Käesoleva koondumise poolt mõjutatud kaubaturgude täpne määratlus, konkurentsiolukord kaubaturgudel ning konkurentsi võimalik kahjustumine selguvad Konkurentsiameti täiendava menetlemise raames.

Seoses vajadusega teha kindlaks KonkS § 22 lg 3 nimetatud asjaolude olemasolu või nende puudumine AS Eesti Keskkonnateenused ja AS Jõgeva Elamu koondumise puhul ning võttes aluseks KonkS § 27 lg 1 p 2,

otsustan:

alustada täiendavat menetlust koondumise hindamiseks.

KonkS § 27 lg 2 kohaselt teeb Konkurentsiamet täiendava menetluse käigus nelja kuu jooksul ühe järgmistest otsustest:

1. annab koondumiseks loa, kui kontrollitava koondumise korral ei esine KonkS § 22 lõigetes 3 ja 4 nimetatud asjaolusid;
2. keelab koondumise, kui kontrollitava koondumise korral esinevad KonkS § 22 lõigetes 3 ja 4 nimetatud asjaolud;
3. lõpetab menetluse, kui koondumise osalised loobuvad koondumisest.

Vastavalt KonkS § 27 lg 3 võib Konkurentsiamet konkurentsi kahjustamise vältimiseks anda koondumiseks loa tingimusel, et koondumise osalised täidavad endale võetud kohustused.

KonkS § 28 lg 5 kohaselt on koondumise osalistel õigus taotleda suulise ärakuulamise läbiviimist.

/allkirjastatud digitaalselt/

Märt Ots
Peadirektor

Konkurentsiameti 19.04.2013.a otsuse nr 5.1-5/13-017 ärakiri on samane originaaliga. Ärakirjast on välja jäetud ärisaladused, vastavad kohad on tekstis tähistatud nurksulgudega.

/Veiko Ilves/ 07.05.2013